

Duch Święty w naszej codzienności, red. K. Guzowski,
G. Barth, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej Gaudium,
Lublin 2010, ss. 383.

Jan Paweł II w przededniu Wielkiego Jubileuszy Roku 2000 wyznaczył Kościołowi niezwykle istotne zadanie. Jest nim ponowne odkrycie obecności Ducha Świętego, który działa we wspólnocie wierzących zarówno w sposób sakramentalny, jak i poprzez liczne charyzmaty, zadania i posługi (por. *Tertio millennio adveniente*, nr 15). Realizacja zadania wyznaczonego przez papieża wydaje się nieodzowna, bowiem niejako została zatracona świadomość obecności Ducha Świętego. Jednym z postulatów soborowej odnowy było właśnie ukazanie poprzez refleksję teologiczną działania Ducha Świętego w wspólnocie Ludu Bożego. Wskazanie to nie zostało wypełnione w sposób zadowalający, tak że nie pozostaje bezzasadne nazywanie Ducha Świętego „Bogiem nieznanym”.

Wyrazem odpowiedzi na powyższe wezwanie było sympozjum *Współczesne fenomeny Ducha Świętego*, które odbyło się w dniach 27–28 sierpnia 2009 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w ramach dorocznych Duszpasterskich Wykładów Akademickich. Pokłosiem tego spotkania jest publikacja *Duch Święty w naszej codzienności* wydana nakładem Wydawnictwa Archidiecezji Lubelskiej Gaudium.

Książka została podzielona na dwie części. Pierwsza z nich zatytułowana *Współczesne fenomeny Ducha Świętego* zawiera materiały z sympozjum. Nie omawia wszystkich fenomenów Ducha Świętego, ale podejmuje główne zagadnienia i wyzwania istotne dla pracy duszpasterskiej. Prelegentami i zarazem autorami artykułów w pracy zbiorowej byli wybitni znawcy myśli pneumatologicznej, a także specjaliści w zakresie szeregu dziedzin teologicznych.

Ks. bp Bronisław Dembowski podjął się scharakteryzowania fenomenu „chrztu w Duchu Świętym” w odniesieniu do chrztu sakramentalnego. Fenomen ten bywa często nazywany drugim nawróceniem, gdyż polega na tym, iż dana osoba pod wpływem wyraźnego doświadczenia interwencji Ducha Świętego staje się podatna na Jego prowadzenie.

Równie ważnym zagadnieniem dogmatycznym i duszpasterskim jest katolicka tożsamość dynamicznie rozwijających się ruchów Odnowy Charyzmatycznej. Tym problemem zajął się ks. bp Andrzej Siemieniowski, charakteryzując wpływ duchowości charyzmatycznej na stopień identyfikacji z Kościołem rzymskokatolickim. Wskazał niezwykle dynamizm działania Ducha Świętego w grupach charyzmatycznych, a także miejsca wymagające korekty i nawrócenia.

Tekst ks. bpa Andrzeja Czai ukazuje zasady prawdziwej reformy Kościoła, wskazując jej istotne kryterium, jakim jest prymat woli Bożej przed ludzką wizją, który pozwala wprowadzić Boga w sam środek ludzkich spraw. Podkreśla także potrzebę świadomości liturgicznej, aby w liturgii nie szukać jedynie samorealizacji, a widzieć w niej Boży dar dla świata.

Artykuł ks. Romana Pindela traktujący o rozeznaniu charyzmatu prorockiego omawia zagadnienie zarówno w kontekście starotestamentowym, jak i w świetle sprawowania sakramentów. Autor wyraźnie podkreśla potrzebę rozeznawania prawdziwości proroctwa i innych charyzmatów oraz wskazuje jej kryteria, by nie marnować darów Bożych oraz właściwie z nich korzystać.

Ks. Krzysztof Guzowski w swoim tekście ukazuje, że cuda działywane przez Jezusa ściśle należą do jego misji zbawczej, dlatego posługa uzdrawiania w Kościele, zwłaszcza poprzez sprawowanie sakramentów uzdrowienia i praktykowanie charyzmatów jest ważnym elementem pomocy duchowej, której potrzebuje coraz większa grupa osób.

Przedstawienia niezwykle ważnego zagadnienia podjął się ks. Zdzisław Janiec. Ukazał dwa sposoby podejścia człowieka do Boga: magiczne i osobowe oraz ukazał niebezpieczeństwo grożące modlitwie, która nie staje się źródłem spotkania i wejścia w przestrzeń Bożego życia. Grozi jej bowiem wtedy przerodzenie się w magiczność. Kierownik Katedry Liturgiki Pastoralnej KUL przedstawił liturgię jako bogatą przestrzeń modlitwy o uzdrowienie i wskazał potrzebę formacji nt. magii poprzez liturgię, homilie, katechezy i kierownictwo duchowe.

Ks. Artur Godnarski, odwołując się do wieloletnich doświadczeń uczestników Przystanku Jezus, przedstawił zjawisko ożywienia pobożności eucharystycznej wśród uczestników grup charyzmatycznych. Wskazał także na Eucharystię jako miejsce ewangelizacji kerygmatycznej oraz przedstawił służące temu środki.

Ks. Leszek Slipek dotknął niezwykle istotnego zagadnienia prowadzenia duszpasterstwa w parafii wielkowiejskiej, w której panuje duża anonimowość. Prelegent, zgodnie z postulatami współczesnej refleksji teologiczno-pastoralnej, wskazał na potrzebę tworzenia parafii jako wspólnoty wspólnot. W małych grupach winno być głoszone Słowo Boże. Wyraził także opinię, że etap katechezy winien być poprzedzony ewangelizacją prowadzącą do osobistego aktu wiary i przyjęcia Chrystusa za swojego Pana.

Pierwsza część publikacji kończy się tekstem *Czy istnieje odrębna duchowość charyzmatyczna* autorstwa s. Susan Rakoczy opublikowanym w 1982 r. To tekst niezwykle cenny. Pozwala bowiem czytelnikowi ocenić, jaki w tym czasie Kościół uczynił postępek w odkrywaniu Ducha Świętego w codziennym życiu, a jakie jeszcze stoją przed nim zadania.

Druga część publikacji zatytułowana *Trud rozeznawania* zawiera odpowiedzi na pytania uczestników Duszpasterskich Wykładów Akademickich. Jak zaznacza we wprowadzeniu jeden z redaktorów książki ks. Krzysztof Guzowski,

były one wyrazem chęci pogłębienia wiedzy o charyzmatkach i darach Ducha Świętego oraz pragnieniem uzyskania jasnej wykładni dotyczącej niepokojących zjawisk.

Autorem odpowiedzi w większości są uczestnicy studiów doktoranckich w Instytucie Teologii Dogmatycznej KUL. Teksty te dotyczą kwestii szczegółowych obecności i działania Ducha Świętego w Kościele. Prezentują one takie zagadnienia, jak m.in.: spoczynek w Duchu Świętym, dar łez, opętania, praktyki okultystyczne, propozycje dalekowschodnich technik i teorii duchowości New Age, medycyna alternatywna i muzyka o charakterze destruktywnym dla ducha.

Książka jest cenną publikacją. Jako jedna z nielicznych w języku polskim całościowo przedstawia fenomeny działania Ducha Świętego oraz przedstawia szczegółową wykładnię nauczania Kościoła na tematy sporne i budzące zainteresowanie. Stanowi cenną pomoc w refleksji teologicznej przede wszystkim dla dogmatyków, pastora listów i teologów duchowości. Jest też nieodzowną pomocą dla kapłanów sprawujących posługę w grupach charyzmatycznych, którzy znajdują w niej doktrynalne podstawy misji oraz praktyczne wskazania dla codziennej pracy. Pozycja przedstawiająca szerokie spektrum działania Ducha Świętego we wspólnocie wierzących stanowi także interesującą lekturę dla wiernych świeckich, nie tylko członków ruchów odnowy charyzmatycznej, którzy pragną odkryć obecność Ducha Świętego w misji Kościoła i swoim życiu oraz poddając się Jego natchnieniom, żyć z Nim w prawdziwej przyjaźni.

Ks. Krzysztof Smykowski

Katolicki Uniwersytet Lubelski